

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рисунок

Освітній ступінь «Магістр»

Освітня програма	«Образотворче мистецтво»
Спеціальність	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рисунок
Викладач (-і)	Якимечко Микола Богданович - доцент кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
Контактний телефон викладача	0342523429
Е-mail викладача	mykola.yakymechko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний / Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до курсу	
<p>Підготовка висококваліфікованого фахівця з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва не можлива без ґрунтовного володіння рисунком, який є основою образотворчої грамоти, одним з найважливіших навчальних предметів серед дисциплін професійного циклу. Рисунок, як навчальна дисципліна, має необмежені можливості для творчого розвитку студентів, формування їх естетичного смаку і художніх потреб. Водночас, рисунок це самостійний вид образотворчого мистецтва з давніми традиціями та багатовіковою історією.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Рисунок провідна спеціальна дисципліна в процесі підготовки художника-вчителя. Метою курсу є розвиток у студентів уміння правдиво зображати форму, пляму, силует на площині паперу або іншій основі, оволодіння професійною грамотою. Одним із важливих завдань курсу є навчити студента виявляти і передавати характер предметів, їх конструктивну внутрішню будову, просторову плановість, тональну градацію співвідношень і матеріальність. В процесі навчання студенти засвоюють навички володіння виражальними засобами графічного мистецтва, вміють професійно малювати з натури в академічній манері, з пам'яті і уяви, засвоюють технічні прийоми роботи штрихом і узагальненого тонування. Щоденна праця з удосконалення майстерності володіння рисунком, як графічною мовою образотворчого мистецтва, розвиває спостережливість, зорову пам'ять, просторову уяву,</p>	

навчає бачити головне, є додатковим засобом естетичного розвитку творчої особистості.

4. Загальні і фахові компетентності

1. Загальні компетентності:

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

2. Фахові компетентності:

- Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу.
- Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

5. Програмні результати навчання

- Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.
- Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).
- Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
- Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	54
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	------------------------	-----------------------------

1,2	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	1	Нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль 1. Тематичний фігуративний рисунок.				
Тема 1. Тематичний сюжетний рисунок, фігуративний рисунок у творчості видатних мистців.		4		
Тема 2. Фігура людини в одязі на світлому тлі			12	30
Тема 3. Тематичний рисунок фігури людини (спортсмен, лікар тощо)			14	30
Модуль 2. Багатофігурна сюжетна композиція в рисунку				
Тема 4. Багатофігурна тематична сюжетна композиція в рисунку		2		
Тема 5. Двофігурна композиція на вільну тему («Зустріч», «Кафе», «Ремонт» тощо)			14	30
Тема 6. Двофігурна постановка на історичну тему («Галичани», «Козаки», «Опришки» тощо)			18	30
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання з навчальної дисципліни «Рисунок» проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету:</p>			

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-studentiv-2010.pdf>. Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Рисунок» проводиться у формі екзамену. Екзамен передбачений в кінці 3 семестра. Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25			Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Рисунок» передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання студентами контрольних робіт, а також самостійної роботи.

Вимоги до письмових робіт	Якісне виконання зарисовок, набросків, ескізів. Правильна творча рефлексія на поставлені завдання, системність, вміння аналізувати та узагальнювати факти, правильне використання джерельної бази.
Практичні заняття	Вміння виконати завдання за визначеною темою, висловити чітко і зрозуміло про фактичний матеріал, вміння робити аналітичні висновки, аргументовано відповідати на поставлені запитання. Чіткість і цілісність як у формулюванні думок так і при презентації виконаної композиції.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Для отримання

позитивної підсумкової оцінки з дисципліни за семестр студенту необхідно набрати мінімум 50 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкової контрольної роботи, письмових тестових завдань, експрес-опитувань на практичних заняттях тощо.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

8. Рекомендована література

1. Баммес Г. Художественная пластическая анатомия человека.-Дрезден, 1988.
2. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок, живопись, композиция/Г.В. Беда.-М., 1981.
3. Ростовцев Н.Н. История методов обучения рисованию. Зарубежная школа рисунка/Н.Н. Ростовцев.-М.,1981.
4. Учебный рисунок а Академии художеств.-М., 1990.
5. Ли Н. Основы учебного академического рисунка/Н. Ли.-М., 2008.
6. Рисунки старых мастеров.-М., 1986, вып. 1-14.
7. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку / Л.Г. Медведев. – М.,1976.
8. Гращенков В. Рисунки мастеров итальянского Возрождения.-М., 1963.
9. Дейнека А.А. Учитесь рисовать / А.А. Дейнека. – М.:Изд-во Акад. художеств СССР, 1961.
10. Мурашко М. Спогади старого вчителя. – К., 1964.
11. Кузин В.С. наброски и зарисовки / В.С. Кузин. – М.: Просвещение, 1970.
12. Материалы и техники рисунка. – М., 1987.
13. Ростовцев Н., Терентьев А. Развитие творческих способностей на занятиях рисованием. М., 1987.
14. Рабинович М. Пластическая анатомия и изображение человека на ее основах. – М., 1985
15. Лукань В. та ін.. Малюнок: Збірник програм з дисциплін образотворчого циклу. – К., 1992.

Викладач

_____ доц. Якимечко М.Б.